

3469 9. Febr. 1889: 1. Beh. af Lovf. om Forandr. af § 1 i Lov om Brændevinshandel.

3470

for Tiden, baade hos Folk, der ikke ere Medlemmer af Totalafholdsforeninger, og hos dem, som ere det. Jeg vil gjerne støtte denne Bevægelse, men jeg kan ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem fra Hjørring (Jungersen), idet jeg ikke anser det for en Ulykke, at et Folk nyder Spiritus. Der er et godt gammelt Ord, der siger, at det ikke er Brugen, men Misbrugen, der skader. Jeg vil sige for mit Vedkommende, at jeg er glad ved, at Folk blive Totalafholdsmænd; thi der er visse Folk, for hvem det er det eneste Middel til at lade være at drikke at gaa ind i en saadan Forening, men der er ogsaa Folk, der ere Totalafholdsmænd, der ikke behøve det. Totalafholdsbevægelsen gjør dog under alle Omstændigheder megen Gavn. Paa den anden Side maa jeg dog sige, at jeg ikke kan anse det at drikke Spiritus til Naade for en Ulykke, saa ensidig kan jeg virkelig ikke blive, og jeg tror, at vi her komme ind paa Noget, jeg berørte i min første Udtalelse. Der skal en vis Stimulation til den menneskelige Natur, det er der efter min Mening Noget i, og derfor kan jeg som sagt ikke se nogen Ulykke i, at drikke Spiritus eller Brændevin med Naade. Nei, Ulykken er Misbrugen, og det var derfor, jeg nævnte det gode gamle Ord, at det ikke er Brugen, men det er Misbrugen, der skader. Jeg ser ikke saa fort paa det at drikke Spiritus eller Brændevin, som det ærede Medlem fra Hjørring, og det er derfor, at jeg har fundet Anledning til at sige dette ved denne Forhandling. Det kan ikke nytte, at vi i en lovgivende Forsamling give os til at blive altfor ensidige, thi saa er jeg bange for, at vi blive, hvad visse Folk ere, og hvad vi nodig selv maatte blive, nemlig fanatiske, og saa ville vi meget let fristes til at gribe fejl. Derfor siger jeg, lad os ikke overdrive hverken til den ene eller til den anden Side, og lad os ikke være bange for at sige det. Lad det være en Spørg, der gives her fra Lovgivningsmagten til, at enhver Mand, der drikker sig fuld, maa vide, at han saa stiller sig i Klasse med Noget, der ligger under, hvad et almindeligt hæderligt Menneske bør gjøre, og at han saa gjør en Gjerning, som vi mene, han skal skamme sig ved. Det er soleklart, at det skulle vi ikke være bange for at sige paa den ene Side, men paa anden Side at sige, at det er en

Ulykke saadan i al Almindelighed at drikke Spiritus, anser jeg ikke for berettiget. Jeg kan ikke sige mig fri for at nyde Spiritus, men jeg følger dog den gamle Regel, at til Naade er Alting godt, og det, jeg taler for, er kun, at det ikke skal blive for slemt.

Hjør: Dette nydelige Forslag, at hele Rigsdagen skal gaa i Epidisen for Totalafholdshagen, ser jo meget smukt ud, men det ærede Medlem er lidt urimelig mod mig, naar han vil have, at jeg skal gaa i Epidisen, jeg er bange for, at der ikke vil komme mange Flere med, og at det vilde blive en Epidis og ikke Andet. Jeg vil dog give det ærede Medlem et Bøfte: Lager han en Biste, saavidt jeg veed, er der jo 168 Rigsdagsmænd — vi kunne jo nok tage det høie Lands-thing med — og han kommer og præsenterer mig den, og jeg er den Sidste, saa skal jeg nok gaa med. — Man drager saa stærkt til Fjells mod bairersk Ol, men jeg tror ikke at feile, naar jeg siger, at om ikke alle bore Bøger, saa en meget stor Del af dem anbefaler Nydeligheden af bairersk Ol i store Kvanta for visse Sygdomme, og skulle Folk drikke det, siger det ærede Medlem, saa kommer der ogsaa en Hage ved, saa komme vi ind paa, som det ærede Medlem fra Ribe (Buss) sagde, at til Naade er Alting godt, Nydelse og Nydelse er to Ting, Brug er Et, og Misbrug et Andet. Vi komme dog til syvende og sidst til at lade det være en Skjønssag for de enkelte Individer. En kan taale 10 Baere, en Anden fem, en Tredie to, jeg tror, at det Heldigste er nogenlunde at lade det være Individernes frivillige Sag. Dermed vil jeg ikke have det afvist, som er fuldstændigt rigtigt, at mod Enhver, der gjør sig skyldig i Udskeielse, som man kan se, bør man anvende de Midler, man er i Stand til, ogsaa Lovgivningsmidler, for at hæmme det; det billiger jeg ganske.

Forslagsstilleren (S. Pedersen): Medlemmerne fra den Side, hvortil jeg hører, pleter man i og for sig ikke at bestynde for at være for moderate. Jeg er nu ganske vist bleven bestyldt for at være altfor moderat, jeg skulle være gaaet mere radikalt til Værks, jeg skulle have taget Alt med, og saaledes var den ærede Indenrigsministers Stilling ogsaa, idet han sagde: Hvorfor ikke